

HINDAMISSTANDARD

Klaasipuhuja assistent, tase 4

Sisukord:

1. Üldinfo
2. Hindamine (meetodid ja kriteeriumid)
3. Kutseeksami kodukord (hindamise korraldus)
4. Juhised hindajale

Üldinfo

- 1.1. Hindamisstandardi alusel hinnatakse kutseõppeasutuse klaasipuhuja assistendi eriala lõpetajate ja töömaailma klaasipuhuja assistendi kutseoskuste vastavust klaasipuhuja assistent, tase 4 kutsestandardis¹ kehtestatud nõuetele.
- 1.2. Taotleja kompetentsust hindab kutsekomisjoni poolt moodustatud tööandjate, spetsialistide ja koolitajate esindajatest koosnev kolmeliikmeline hindamiskomisjon.
- 1.3. Hindamine viiakse läbi õppeasutuses, töömaailma eksam selleks määratud kohas.

2. Hindamine kutseõppeasutuse lõpetamisel

Kutseõppeasutuse lõpetamisel toimuv hindamine viiakse läbi kahes etapis:

Hindamise **esimene etapp** viiakse läbi kutseõppeasutuses õppekava täitmise jooksul moodulite kokkuvõtva hindamisena, seda teostavad kutseõpetajad. Esimeses etapis hinnatakse tehnikate valdamist, teoreetilisi teadmisi ning kompetentsi 1. Tööprotsessi korraldamine.

Esimese hindamisetapi positiivne tulemus on eelduseks teise hindamisetappi pääsemiseks. Kutsekomisjonile esitatakse kooli poolt kinnituskiri taotlejate esimeses etapis saadud positiivsete hindamistulemuste kohta.

Hindamise **teises etapis hinnatakse** tehnikate valdamist (esitletavate esemete põhjal) ja kompetentsi 6. Käsitööalane ettevõtlikkus. Hindamine viiakse läbi kutseõppeasutuses. Hindamist teostab vähemalt kolmeliikmeline hindamiskomisjon, milles on esindatud töömaailma (tööandjate, töövõtjate) ja kutseõppeasutuse esindajad.

Töömaailma taotlejale etapiviisilist hindamist ei toimu. Tõendada tuleb kõik kutse saamiseks vajalikud kompetentsid. Hindamiskomisjon võib anda ülesande demonstreerida või kirjeldada töövõtteid. Kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel võidakse rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

2.1 Meetodid

- 1) Loomingu mapp
- 2) praktiline töö
- 3) toote või teenuse loo kirjalik ülevaade ja selle esitlus (idee, teostus, müük)
- 4) vestlus

Loomingu mapp:

- Taotleja koostab mapi õppetöö jooksul valminud vähemalt neljast esemest neljas erinevas tehnikas. Tööd peavad olema enda kavandatud ja teostatud.
- Mapis on esitatud:
- enesetutvustus ja foto autorist;

1 <http://www.kutsekoda.ee/et/kutseregister/kutsestandardid/>

- mõõtkavas kavandid ja/või tööjoonised vähemalt ühe esitletava eseme kohta;
- valmis esemete fotod (üldvaade ja detail) ja tehnilised kirjeldused;
- võimalusel fotosid tööprotsessidest;
- eseme tehniline kirjeldus sisaldab andmeid eseme valmistamisel kasutatud materjalide, töövahendite, seadmete, valmistusviisi ja viimistlustehnika kohta;
- analoogide puhul viited kasutatud juhend- või allikmaterjalile (muuseumifond, metoodiline kogu, ajakirjandus jne). Juhendatud tööde puhul lisada juhendaja nimi.

Mapi vormistamisnõuded:

1. on vormistatud paberandjal vabalt valitud formaadis;
2. on loogilise ülesehitusega, visuaalselt terviklik ja esteetiline;
3. mapi fotod, alusmaterjal, joonised ning tekstid on omavahelises visuaalses kooskõlas;
4. esitletavate tööde juhendajate nimed on lisatud vastavate esemete juurde, juhendamata töödel juures märke "iseseisev töö".

Praktiline töö

Taotleja demonstreerib omandatud klaasipuhuja assistendi, tase 4 tööalaseid oskusi: tutvub etteantud tööjoonisega, kavandab esemele vähemalt ühe kuumliite, seab valmis töökoha ning sooritab järgmised tööd:

- assisteerib klaasipuhujat,
- valmistab vabapuhumises korrektse kujuga vormi etteantud tööjoonise järgi ning lisab sellele vähemalt ühe enda kavandatud kuumliite.

Taotleja sooritab kohapeal etteantud praktilise töö max 30 min jooksul. Taotleja käsutuses on põhilised töövahendid ja materjalid, lubatud on kaasa võtta oma töövahendeid.

Taotleja valib etteantud kavandist lähtuvalt materjalid ja töövahendid, valmistab ette töövahendid, materjalid ja töökoha, puhub klaasist eseme etteantud mõõtude järgi ja modelleerib sellele vähemalt ühe kuumliite enda valikul.

Toote või teenuse kirjalik lugu ja selle esitlus:

Taotleja esitab toote või teenuse kirjaliku töö hindamiskomisjonile tutvumiseks digitaalselt vähemalt 7 kalendripäeva enne kutseeksami toimumist. Töös kirjeldatakse ühe toote või teenuse saamislugu: allikad, kavandid, visandid, tööprotsess, materjalivalik ja -kulu, hinnakujundus ning turustusvõimalused. Kirjalik töö on asjakohane ja mõistliku pikkusega.

Valmistoodete või teenusega kaasnev eseme esitletakse kutseeksamil, ning taotleja esitab toote loo lühidalt, tuues esile olulised etapid (idee, teostus, turundamine) ning kasutades sealjuures esitlusprogramme.

Vestlus/intervjuu

Taotleja annab selgitusi sooritatud praktilise toote kohta ning vastab mapi, käsitöömeistri kutse-eetika, oma teadmiste ja arusaamade jmt teemalistele küsimustele.

Hinnatakse järgmisi kompetentse:

- Klaasesemete valmistamine.
- Klaasipuhumis-alane ettevõtlikkus.
- Klaasipuhuja assistent, tase 4 kutset läbivad kompetentsid

2.2. Hindamiskriteeriumid

Kohustuslikud kompetentsid:	Tõendatakse kõik kohustuslikud kompetentsid	
Tegevusnäitajad	Hindamiskriteeriumid	Hindamis-meetodid
<p><u>1. Klaasesemete valmistamine</u> 1. visandab oma idee või loeb etteantud kavandeid või tööjooniseid; 2. valib ja hangib klaasesemete tegemiseks vajalikud materjalid ja tarvikud, arvestades seejuures materjalikulu; hoiustab materjalid nõuetekohaselt; 3. valib tööülesandest, kavandist ja/või tööjoonisest lähtuvalt sobiva kuumtööstustehnika ja klaaseseme valmistusviisi; 4. valmistab tööülesandest lähtuvalt ette vajalikud materjalid ja tarvikud; 5. järgib säästliku materjalikasutuse, keskkonna ja kultuuripärandi hoidmise põhimõtteid; töötab seadmete ja tööriistadega turvaliselt ja ergonoomiliselt ning tööohutusnõuetele vastavalt; 6. planeerib tööde järjekorra ja tööülesande täitmiseks kuluva aja, arvestades tööde mahu, toodete hulga, tööandja ja/või tellija vajadustega jm; valib sobivad töövahendid ja seadmed, kasutades vajaduse korral spetsialisti abi; seab valmistus-protsessist lähtudes töökoha sisse; 7. kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, puhastab tööriistu ja -vahendeid (nt puhumis- või valamisvorme), teeb lihtsamaid hooldustoiminguid; vajadusel kasutab klaasipuhuja abi; 8. valmistab kuumtööstustehnikas tööjoonisele vastava klaaseseme, kasutades sobivaid tööriistu, -vahendeid ja materjale; dokumenteerib esemete valmistamise tööprotsessi esemete kordusvalmistamiseks; 9. töötleb puhutud klaasesemeid, kasutades erinevaid külmtööstustehnikaid, sh dekoreerimistehnikaid; 10. viimistleb valmistatud klaasesemed kül- või kuumtööstustehnikas.</p>	<p>Visandab arusaadavalt oma idee kasutab erialast terminoloogiat, saab aru etteantud kavandist või tööjoonisest; Kavandab eseme, teeb nii enda kui ka etteantud kavandist lähtuvalt tööjoonised ning tööplaani. Kirjeldab klaasesemete valmistamiseks vajalike materjalide valikut, vajalike materjalide ja tarvikute hankimise viise, arvestab välja klaasesemete valmistamiseks vajaminevate materjalide kulu; Valmistab ette materjalid ja tarvikud ning seab valmis sobiva töökoha arvestades ergonoomika ja ohutu töökeskkonna nõuetega. Teab ja mõistab materjalide hoiustamise põhimõtteid; Valmistab tööülesandest lähtuvalt ette materjalid ja tarvikud ning seab valmis töökoha, kirjeldab valmistusprotsessist lähtuvalt töökoha sisse seadmist; Kasutab materjale säästlikult, teab ja mõistab jäätmete kogumise põhimõtteid, järgib kultuuripärandi hoidmise põhimõtteid; Valmistab eseme kombineerides tehnikaid vastavalt kavandile ja tööjoonisele, valib töövõtted vastavalt eseme vormile, valmistamis-tehnoloogiale ja kasutusotstarbele. Kõrvaldab tekkinud vead ning viimistleb eseme, valides töövõtted vastavalt eseme materjalile ja valmistamistehnoloogiale. Töötab seadmete ja tööriistadega ergonoomiliselt ja tööohutusnõuetele vastavalt, teab ja mõistab ohutusnõudeid; Valib enda visandist, etteantud tööülesandest, kavandist või tööjoonisest lähtuva kuumtööstus-tehnika; Komplekteerib valitud kuumtööstuseks sobivad töövahendid ja seadmed, kasutades vajadusel spetsialisti abi; Kontrollib seadmete ja tööriistade korrasolekut, kirjeldab ja demonstreerib seadmete ja tööriistade hooldustoiminguid; Dokumenteerib kogu tööprotsessi. Esitletavad tööd vastavad töövisanditele ja tehnilistele kirjeldustele. Planeerib oma tööde järjekorda ja tööks kuluvat aega; Puhub etteantud ajapiirides ja etteantud mõõtude järgi kuumast klaasist eseme kasutades selleks oma valitud kuumtööstustehnikat ning modelleerib esemele vähemalt ühe kuumliite enda valikul; Dokumenteerib ühe kuumtööstuse tehnikas valmistatud ja ühe külmtööstuse tehnikas viimistletud eseme tööprotsessi; Viimistleb valmistatud klaasesemed sobivas viimistlustehnikas;</p>	<p>Mapp, vestlus, valmisesemete esitlus, vajadusel töövõtete demonstratsioon</p> <p>Hinnatakse koos vastava tehnikaga.</p>

<p>2. <u>Klaasipuhumis-alane ettevõtlus:</u></p> <p>1. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib talle sobiva ettevõtlusvormi; korraldab oma tegevust, arvestades kutsealast teavet ja õigusakte ning lähtudes väikeettevõtluse põhitõdedest; planeerib oma töö;</p> <p>2. vajadusel juhendab kaastöötajaid oma oskuste piires;</p> <p>3. kujundab sihtgrupist lähtudes toote ja/või teenuse; leiab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi, lähtudes sihtgrupist, logistikast, tasuvusest ja tootmisbaasist; kujundab toote ja/või teenuse hinna; korraldab toote pakendamise, vajadusel koostab kasutusjuhendi;</p> <p>4. organiseerib oma toodete ja/või teenuste esitluse ning müügi, arvestades nõudlust, võimalusi, tasuvust jne.</p>	<p>Kirjeldab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi leidmist. Positioneerib end turul.</p> <p>Kirjeldab toote ja/või teenuse ideed ja visandit (kujundamist), kuidas on sihtgrupiga arvestatud. Kirjeldab oma tootele ja teenusele sobivaima teostusviisi leidmist.</p> <p>Esitab oma toote ja/või teenuse hinna kujundamise arvutuse (otsesed ja kaudsed kulud, omahind, kasum). Analüüsib oma toote/teenuse hinna konkurentsivõimet. Esitab oma toote pakendamise näite: pakendis on arvestatud esteetilisust, ohutust ja muid turustamisele kaasaaitavaid tegureid.</p> <p>Esitab oma toote hooldusjuhendi, vajadusel kasutusjuhendi. Toob näited oma toote ja/või teenuse müügikanalitest ja reklaamivõimalustest.</p> <p>Pakub välja oma toote või teenuse müügiks sobiva ettevõtlusvormi, põhjendab valikut.</p> <p>Kirjeldab oma tootele ja/või teenusele sobiva sihtgrupi leidmist;</p> <p>Kirjeldab toote ja/või teenuse ideed ja visandit, kuidas on sihtgrupiga arvestatud;</p> <p>Kirjeldab oma tootele ja/või teenusele sobivaima teostusviisi leidmist, põhjendab kuidas on arvestatud logistikaga, tasuvusega ja tootmisbaasiga;</p> <p>Esitab oma toote ja/või teenuse hinna kujundamise arvutuse;</p> <p>Esitab oma toote pakendamise näite (fotod) pakendis on arvestatud eseme esteetilisust, ohutust, esitab oma toote kasutusjuhendi;</p> <p>Toob näited oma toote ja/või teenuse müügi organiseerimisest; Toob näiteid toote ja/või teenuse esitlemisest erialastel üritustel;</p>	<p>Kirjalik ülevaade toote või teenuse loost, esitlus, vestlus</p>
<p>Kutset läbivad kompetentsid:</p>	<p>Hinnatakse integreeritult kõigi teiste kompetentside hindamise käigus.</p>	
<p>Tegevusnäitajad</p>	<p>Hindamiskriteeriumid</p>	<p>Hindamismeetodid</p>
<p>1. järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid (vt lisa 1 Käsitöölise kutse-eetika);</p> <p>2. säilitab ja arendab oma kutseoskusi; hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega ja erialase terminoloogiaga; jagab ja vahetab erialast informatsiooni, ka inglise keeles;</p> <p>3. tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, võttes oma tegevuses arvesse töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid;</p> <p>4. kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas, järgib kokkuleppeid; vajadusel lahendab konflikte;</p> <p>5. reageerib kiiresti tööprotsessis tekkinud eriolukordades;</p> <p>6. valib sihtgrupile vastava suhtlemisviisi; esitab teabe selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt;</p> <p>7. kasutab arvutit infootsinguks ja kommunikatsiooniks (e-kirjad, tutvustuskirjad, arved jm);</p> <p>8. järgib oma tööga seotud õigusakte, sh autorikaitse seadust, tarbijakaitse seadust.</p>	<p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega.</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid ja seadusandlust.</p> <p>Arvestab töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid.</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli, järgib koostööreegleid. Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama probleeme.</p> <p>Planeerib oma aega otstarbekalt, kasutab selleks kaasaegseid digilahendusi.</p> <p>Järgib oma tegevuses käsitöölise eetikanõudeid;</p> <p>Säilitab ja arendab oma kutseoskusi, hoiab end kursis tehnoloogiliste muutustega;</p> <p>Tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, võttes oma tegevuses arvesse töötervishoiu, keskkonnahoiu, tööohutuse ja kultuuripärandi hoidmise reegleid;</p> <p>Kohaneb meeskonnaga, tajub oma rolli meeskonnas, järgib koostööks vajalikke reegleid;</p> <p>Suudab eriolukorras kiiresti orienteeruda, on võimeline lahendama konflikte;</p> <p>Valib sihtgrupile vastava suhtlemisviisi, suudab aktiivselt kuulata ja orienteeruda sihtgrupi probleemide lahendamisele;</p> <p>Kasutab arvutit infootsinguks ja kommunikatsiooniks (e-kirjad, tutvustuskirjad, arved jm);</p> <p>Kasutab nii kõnes kui ka kirjas korrektset eesti keelt;</p> <p>Suudab jagada ja vahetada tehnilist informatsiooni inglise keeles;</p>	<p>Hinnatakse integreeritult.</p>

3. Hindamise korraldus

3.1 Mapiga hinnatakse taotleja loominguilisust, klaasi tehnikate valdamist käsitööesemete valmistamisel. kutse taotleja klaasipuhumise oskuste taset enda valmistatud esemete valmistamisel/ erinevate tehnikate valdamise taset ning oma toote turundamise oskuste taset.

3.2 Toote või teenuse loo kirjaliku ülevaate abil hinnatakse taotleja kirjalikku väljendusoskust, oma töö dokumenteerimise oskust, majandusalaseid teadmisi.

3.3 Toote loo ning endavalmistatud eseme(te) esitlusel hinnatakse taotleja klaasipuhumisalaseid oskuseid, tehnikate valdamist esemete valmistamisel ning oma toodete turundamise oskust.

3.4 Vestlusel hinnatakse: erialase sõnavara kasutamist, väljendusoskust, analüüsi oskust, eriala tundmist.

3.5 Hindamise protseduurinõuded:

- 1) hindamisele lubatud taotleja esitab eksamile tulles kehtiva isikut tõendava dokumendi (pass, juhiluba või ID kaart). (Koolilõpetajalt ei nõuta.)
- 2) hindamise keeleks on üldjuhul eesti keel.
- 3) enne eksamit lepatakse taotlejate ja hindamiskomisjoni vahel kokku, kas eksam on kinnine või avalik. Kinnise eksami puhul võivad eksamiruumides hindamise ajal viibida ainult vahetult hindamisega seotud isikud. Avalikku eksamit võivad jälgida kõik soovijad.
- 4) eksami ajal on taotlejal ruumis keelatud:
 - mobiiltelefonide kasutamine;
 - teisi taotlejaid või komisjoni liikmeid häiriv käitumine;
 - kõrvalise abi kasutamine.

4. Juhised hindajale

5. Enne hindamist tutvuge:
 - Klaasipuhuja, tase 4 kutsestandardiga,
 - kompetentsuspõhise hindamise mõistete ja põhimõteteaga,
 - Käsitöö kutseala (välja arvatud juveelitoodete valmistaja) kutsete andmise korraga,
 - hindamise üldise informatsiooniga,
 - hindamiskriteeriumidega,
 - hindamismeetoditega,
 - hindamisülesannetega,
 - hindamise korraldusega,
 - hindamisel kasutatavate vormidega.

6. Hindamise ajal:
 - jälgige iga taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
 - hinnake iga taotlejat hindamiskriteeriumi järgi
 - täitke iga taotleja kohta personaalse hindamistabel
 - esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
 - vormistage hindamistulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

7. Hindamise järel:
 - vormistage hindamistulemused,
 - andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
 - edastage oma ettepanekud kutse andmise kohta koondprotokollina kutsekomisjonile.